

Varhaník Josef Pukl – 100. výročí narození (5. února 1921 Nevojice - 22. prosince 2006 Brno)

Rod Puklů přichází do Nevojic u Bučovic r. 1815, kdy č. 11 (půllán) kupuje Martin Pukl z Letošova. V tomto domě se později manželům Marii a Ludvíkovi Puklovým narodily děti, prvorozeným byl Josef Pukl, pak ještě dcera Božena a Pavla. Tradicí tohoto selského rodu byla služba kostelu. Dědeček Josef Pukl byl 50 let kostelníkem a tatínek Ludvík Pukl mnoho let varhaníkem a vedl chrámový sbor. Varhanická služba patří v Nevojicích k domu č. 11 doposud, na varhany v kostele hrála sestra Josefa Pukla Božena Filípková a pokračuje vnučka Marie Baranová.

V dětství Josefa Pukla se ve škole a kostele hodně zpívalo. Hudba v chrámu - to byla taková malá konzervatoř vesnice. Josef Pukl se měl stát jako jediný syn sedlákem a převzít hospodářství. Ale bylo to jinak, cestička vedla jinam. Už v chlapeckém věku sedával u varhan vedle svého otce a učil se od něho. V 10 letech dovedl zahrát na varhany při ranní mši a často zastupoval otce Ludvíka na kůru. Vztah k hudbě rozhodl o jeho osudu – cestě múzické. Po obecné škole v Nevojicích a měšťanské v Bučovicích začal studovat v roce 1936 varhany na brněnské konzervatoři, absolventský koncert měl r. 1941, pak ještě studoval hru na klavír (1940 – 1946). Studia mu přerušila 2. sv. válka, byl nasazen na nucené práce v Německu a Rakousku. V tamních kostelích hledal příležitost zahrát si na varhany. Po skončení války, to už byl ženatý, nastoupil jako ředitel kůru kostela Vzkříšení Páně ve Slavkově. Bylo to první varhanické místo Josefa Pukla. Následovala studia na varhanním oddělení JAMU v Brně u prof. Františka Michálka. Absolventský koncert na varhany měl v roce 1951 v sále Stadionu v Brně a první koncert pro veřejnost téhož roku v kostele sv. Michala tamtéž. Tímto rokem ukončil Mgr. Josef Pukl svá hudební studia.

Jeho pedagogická činnost trvala 40 let. Vyučoval hru na klavír a varhany na konzervatoři (1951 – 1982) a JAMU v Brně (1962 – 1991). Hudebně vzdělával mnoho žáků, pozdějších i současných významných hudebních osobností. Josef Pukl nehrál jen na varhany a klavír, také na klarinet a saxofon, školáky v Nevojicích učil hrát na nástroje a hrál s místní kapelou. Na varhany hrál pro veřejnost více jak 60 let, počet vystoupení přesahuje číslo 700. Z toho 1/3 odehrál v koncertních sálech a 2/3 v kostelích (mše a samostatné koncerty). Nejvíce koncertů měl Josef Pukl v Brně – Stadion, Besední dům, Nová radnice. V Praze - Obecní dům, Rudolfinum. Jeho Vánoční a Velikonoční koncerty bývaly velmi známé a žádané. Hodně hrával v kostelích na jižní Moravě, v Brně – sv. Tomáš, sv. Augustin, Staré Brno, na Křenové. Zahraničních cest a vystoupení měl hodně – Japonsko, Itálie, Holandsko, Rusko, Belgie, Německo, Polsko, Maďarsko. Poslední velký varhanní koncert se uskutečnil v Brně na Stadionu 20. listopadu 1991. Celý život hrával na varhany při bohoslužbách, dle možností i v Nevojicích v kostele sv. Mikuláše, upravoval nápěvy chrámových písní. Byl odborníkem na dispoziční řešení, stavbu a opravy varhan, za tímto účelem jezdil po střední a jižní Moravě, do Čech, na Slovensko (Tatranská oblast). Nové varhany uváděl do života v 72 kostelích, např. na Brněnsku – Šlapanice, Střelice, Tišnov, Sloup, Moutnice, Hustopeče, Ochoz, na Vyškovsku – Krásensko, Němčany, Holubice, Slavkov, Křižanovice.

5. července 2001 udělila obec Nevojice (starosta Vladimír Hebron) svému významnému rodákovi za celoživotní koncertní a pedagogickou činnost Čestné občanství a zároveň získal k 80. narozeninám Cenu města Brna. Toho roku vydala žákyně Josefa Pukla Mgr. Erika Froňková knihu Ve službách královského nástroje – Varhaník Josef Pukl. Monografie zachycuje historii brněnského varhanictví, s velkou pečlivostí a odborností se autorka zabývá osobností profesora Pukla jako varhaníka, učitele a koncertního Mistra, skromného a nenápadného člověka, člověka plně oddaného hudebnímu světu.

Libuše Filípková, Křižanovice u Bučovic